

16. møde.

Torsdag den 11. november kl. 13.

Formanden: Medlemmer af folketinget Guldberg, Bendix, Bilgrav-Nielsen, Hilmar Baunsgaard, Enggaard, Poul Hartling, Holmberg, Gunnar Jensen, Stæhr Johansen, Ninn-Hansen, Niels Ravn og Skovmand har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til ministeren for offentlige arbejder:

„Hvilke faktorer er indgået i ministerens bedømmelse af den påtænkte lufthavn ved Hammel?“

Medlemmer af folketinget Lembourn, Bo Kristensen, Ninn-Hansen, Ellen Strange Petersen, Poul Schlüter og Stetter har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en ændring af koncentrationspolitikken i Grønland.

Medlemmer af folketinget Poul Schlüter, Ninn-Hansen, Stetter, Hastrup, Lembourn og Simonsen har meddelt mig, at de ønsker mundtligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et kontaktorgan mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter.

Ombudsmandsudvalget har afgivet betænkning og indstilling vedrørende valg af folketingets ombudsmand. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Gerda Nielsen har meddelt mig, at hun ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvilke konkrete foranstaltninger vil ministeren gennemføre til støtte for de børn, der modtager specialundervisning i læseklasser, hjælpeklasser og i hjælpeskoler, for at fastholde deres interesse i

undervisningen og sikre deres overgang til erhvervslivet efter endt skolegang?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Lembourn): Jeg skal herved tillade mig at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om en ændring af koncentrationspolitikken i Grønland.

Indbyggerne i Grønland bestemmer selv, hvor de vil bo. Men det er af stor betydning for den enkelte families afgørelse af, hvor den vil leve, hvilke faciliteter og hvilke erhvervsmuligheder der findes.

Koncentrationspolitikken byggede på den opfattelse, at man samfundsøkonomisk opnåede størst udbytte af investeringerne, hvis man koncentrerede befolkningen i nogle få større byer, fortrinsvis i „åbenvandsbyerne“ på den sydlige del af den grønlandske vestkyst. Ved at lægge næsten alle investeringer i skoler, veje, fabrikker, havne og boliger i disse byer måtte en stor del af befolkningen i de mindre byer og på bygder og udsteder føle sig stærkt tilskyndet til at vandre ind til byerne.

Det viste sig imidlertid, at man dermed ofte forlod steder, hvor der endnu var gode fangst- og fiskerimuligheder, og indvandrede til byer, hvor der ikke var arbejdspladser nok og derfor ringere eksistensvilkår. Tempoet i indflytningen var for hurtigt til, at indflytterne kunne vænne sig til det nye liv og til fabrikarbejdet. Det blev svært for mange at holde sammen på familien. Arbejdsløshed og vanskelighed ved at tilpasse sig bymiljøet er en af hovedårsagerne til den betydelige alkoholisme og den stærkt stigende kriminalitet i Grønland.

Uanset at der kan anføres nationaløkonomiske argumenter til fordel for en stærk koncentration af investeringer, taler mange menneskelige og sociale synspunkter imod. Igennem lang tid har det ikke været muligt